

Datum: 2025-09-30
Diarienummer: 2025-10422-2

Mottagare:
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
Referens:

Nya regler om ansökningsförfarandet för vissa uppehålls- och arbetstillstånd (Ds 2025:18)

Säkerhetspolisen har, utifrån sitt uppdrag att skydda nationell säkerhet, följande synpunkter på förslagen i promemorian. I övrigt har Säkerhetspolisen ingen erinran mot förslagen.

6.3 Handläggningstid

Säkerhetspolisen menar att genomförandet av det nya direktivets krav på en maximal handläggningstid om 90+30 dagar, enligt artiklarna 5.2 och 8.3, måste ske i ljuset av artikel 4.2 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF). Enligt Säkerhetspolisen begränsar inte det nya direktivet en medlemsstats rätt att i lag föreskriva om de undantag från denna maximala handläggningstid som behövs i syfte att skydda den nationella säkerheten. Ärenden som av Migrationsverket har remitterats till Säkerhetspolisen för en bedömning av huruvida det föreligger hot mot nationell säkerhet bör mot denna bakgrund kunna vara föremål för sådant undantag.

7.2 Byte av arbetsgivare

Säkerhetspolisen noterar att Sverige, för att uppfylla direktivets krav, inte längre kan tillämpa en ordning där ett arbetstillstånd knyts till en viss arbetsgivare och ett visst slag av arbete. Att en utlänning ska ha rätt att efter anmälan till Migrationsverket påbörja en anställning hos en annan arbetsgivare aktualiserar dock en rad risker för nationell säkerhet som måste tas i beaktande i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Genom ett byte av arbetsgivare kan en utlänning komma att stå i nära kontakt med personer som är föremål för Säkerhetspolisens uppföljning eller intresse. Utlänningen kan även genom sin nya anställning komma att understödja säkerhetshotande verksamhet, såsom exempelvis finansiering av terrorism eller olovlig underrättelseverksamhet. Det är därför av stor vikt att Säkerhetspolisen ges möjlighet att få kännedom om och kunna agera mot ett sådant byte, i det fall den nya arbetsgivaren bedöms bedriva säkerhetshotande verksamhet.

Det finns mot denna bakgrund skäl att möjliggöra för Migrationsverket att (1) till Säkerhetspolisen remittera ärenden i vilka anmälan om byte av arbetsgivare har gjorts, (2) inte tillåta att anmälaren byter arbetsgivare innan Säkerhetspolisen har kunnat bedöma huruvida det föreligger något säkerhetshot, samt (3) neka rätt till byte av arbetsgivare i det enskilda fallet med hänvisning till skäl som rör Sveriges säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet.

I enlighet med resonemanget i avsnittet ovan och i ljuset av artikel 4.2 EUF bör den period under vilken Migrationsverket kan *dels* tillfälligt pausa en utlännings rätt att byta arbetsgivare i syfte att bedöma huruvida detta kan utgöra ett säkerhetshot, *dels* besluta att neka rätt till sådant byte, inte begränsas till i artikel 11.3 a stadgade 45 dagar.

Av motsvarande skäl som anförts ovan bör det finnas möjlighet att i ett beslut om arbetstillstånd, i enlighet med artikel 11.3 c, föreskriva att en utlänning inte har rätt att byta arbetsgivare förrän efter viss tid. Denna tidsperiod bör sättas till den i direktivet längsta tillåtna.

Datum: 2025-09-30

Diarienummer: 2025-10422-2

Säkerhetspolisen menar att det i 7 kap. 7 e § första stycket utlänningslagen behöver läggas till en fjärde punkt, enligt vilken ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan återkallas om det, med hänsyn till omständigheter som framkommit efter tillståndets beviljade, är motiverat av skäl som rör Sveriges säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet (jfr 1 kap. 7 § första stycket 2 utlänningslagen). En möjlighet att återkalla ett sådant tillstånd endast med stöd av reglerna i 7 kap. 3 § 3 c utlänningslagen, vilka i korthet är utformade i syfte att möjliggöra återkallelse av permanenta uppehållstillstånd, är inte tillräckligt. Säkerhetspolisen måste, genom erinran till Migrationsverket, kunna agera mot sådana utlänningar med tidsbegränsade uppehållstillstånd som genom sina anställningar bedöms understödja säkerhetshotande verksamhet. Att endast kunna agera i det fall utlänningen själv, i enlighet med 7 kap. 3 § 3 c utlänningslagen, kan antas komma att bedriva t.ex. sabotage, olovlig underrättelseverksamhet eller verksamhet med koppling till terrorism, skulle allvarligt begränsa Säkerhetspolisens nuvarande möjligheter att reducera säkerhetshotande verksamhet.

Detta remissvar har beslutats av chefsjuristen Per Lagerud efter föredragning av seniora verksjuristen Robert Tolonen Scherman. I den slutliga beredningen har även biträdande rättsenhetschefen Ewa Bokwall deltagit.